

តើសហរដ្ឋអាមេរិកគួរតែផ្តល់មូលនិធិហិរញ្ញវត្ថុដោយផ្ទាល់ ដល់សាលាក្តីខ្មែរក្រហមដែរឬទេ?

ឆាន់ យុ

លោកឯកអគ្គរដ្ឋទូតសហរដ្ឋអាមេរិកប្រចាំនៅកម្ពុជា ចូសេហ្វ មូសូមេលី នឹងសហការីរបស់លោកយល់ឃើញថា អង្គជំនុំជម្រះ វិសាមញ្ញកំពុងតែមានដំណើរការត្រឹមត្រូវនិងសមតែទទួលបាននូវការគាំទ្រដោយផ្ទាល់ពីសហរដ្ឋអាមេរិក ។ ខ្ញុំជឿជាក់ថា ជំនួយដោយផ្ទាល់ពីសហរដ្ឋអាមេរិកដល់សាលាជំនុំជម្រះក្តីនេះគឺជាបញ្ហាសមហេតុផល ក្នុងករណីដែលអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញយល់ស្របទៅនឹងកំណែទម្រង់សំខាន់ៗមួយចំនួនដើម្បីឲ្យសាលាជំនុំជម្រះក្តីនេះស្ថិតនៅលើកន្លែងដ៏ត្រឹមត្រូវ ។

១) ការប្តេជ្ញាប្រឆាំងនឹងអំពើពុករលួយ : លក្ខខណ្ឌមួយសំខាន់នោះគឺថា អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញត្រូវអនុម័តការគ្រប់គ្រង ដែលប្រឆាំងនឹងអំពើពុករលួយឲ្យបានតឹងរ៉ឹង ។ ចាប់តាំងពីការបញ្ចេញសាធារណៈនូវរបាយការណ៍សវនកម្មរបស់កម្មវិធី អភិវឌ្ឍន៍សហប្រជាជាតិកាលពីប៉ុន្មានខែកន្លងទៅនេះ សាលាជំនុំជម្រះក្តី បានចាត់វិធានការតិចតួចណាស់ក្នុងការទប់ស្កាត់អំពើពុករលួយដែលទទួលរងនូវការចោទប្រកាន់ ។ អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញត្រូវតែចាត់តាំងបង្កើតនូវគណៈកម្មាធិការមួយជាបន្ទាន់ដើម្បីស៊ើបអង្កេតរាល់ការចោទប្រកាន់ និងត្រូវចាត់វិធានការចំពោះបុគ្គលិកទាំងឡាយណាដែលត្រូវបានរកឃើញថាបានជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រព្រឹត្តសកម្មភាពមិនស្មោះត្រង់ ។ អង្គការសហប្រជាជាតិនិងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាត្រូវតែប្តេជ្ញាជាសាធារណៈប្រកាន់យកវិធានការតឹងរ៉ឹង ។ សំខាន់បំផុតនោះ ការជំនុំជម្រះក្តីមេដឹកនាំខ្មែរក្រហមនេះគឺជាឱកាសមួយដើម្បីបង្ហាញប្រជាជនកម្ពុជាអំពីរបៀបក្នុងការស្វែងរកយុត្តិធម៌ ហើយបញ្ហាពុករលួយនេះអាចធ្វើឲ្យដំណើរការនេះមានឥទ្ធិពលអាក្រក់ប៉ុន្មានបន្តទៅទៀតបាន ។

២) រយៈពេលប្រតិបត្តិការជាក់លាក់ : អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញចាំបាច់ត្រូវតែកំណត់ឲ្យបានច្បាស់លាស់នូវរយៈពេលនៃការបញ្ចប់កិច្ចការរបស់ខ្លួន ។ វាមានសារសំខាន់ណាស់ក្នុងការរៀបចំដំណើរការជំនុំជម្រះដោយប្រុងប្រយ័ត្ននិងចេញសាលក្រមត្រឹមត្រូវ ប៉ុន្តែប្រសិទ្ធភាពការងារក៏សំខាន់ណាស់ដែរ ។ ប្រជាជនកម្ពុជាបានរង់ចាំមើលយុត្តិធម៌អស់រយៈពេល៣០ឆ្នាំមកហើយ ដូច្នេះដំណើរការដែលចំណាយពេលច្រើនដោយមិនចាំបាច់នឹងទំនងជាបង្កឲ្យមានការមិនពេញចិត្តពីសាធារណជន ។

ប្រសិនបើអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញត្រូវចំណាយពេលវេលាយូរអង្វែងដូចជាសាលាជំនុំជម្រះក្តីព្រហ្ម
ណ្ឌអន្តរជាតិសម្រាប់អតីតប្រធានយូហ្គោស្លាវី ឬរ៉ាន់ដានោះ ចុងចោទដែលជាអតីតមេដឹកនាំខ្មែរ
ក្រហមទាំងអស់ប្រហែលជាត្រូវបាត់បង់ជីវិតអស់ ដោយមិនបានជំនុំជម្រះឡើយ ។

៣) គម្រោងហិរញ្ញវត្ថុដែលអាចទុកចិត្តបាន : អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញចាំបាច់ត្រូវរៀបចំនូវផែន
ការហិរញ្ញវត្ថុច្បាស់លាស់ ។ ការណ៍ដែលថា អង្គជំនុំជម្រះនេះបានស្នើថវិការបន្ថែម ហើយនោះគឺជា
រឿងក្នុងព្រឹត្តិបត្រ ប្រធានម្តង ។ តុលាការពិសេសសម្រាប់ប្រទេសសេរីឡេអូនបានចាប់ផ្តើមដោយថវិកា
ចំនួន៥៦លានដុល្លារនិងកំណត់រយៈពេលបីឆ្នាំដូចអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញដែរ ប៉ុន្តែឥឡូវនេះបានចំណាយ
ពេលអស់ប្រាំឆ្នាំ និងថវិកាប្រមាណ ១៥០លានដុល្លារ និងថែមទាំងមិនដឹងថានឹងត្រូវបញ្ចប់នៅពេល
ណាទៀតផង ។ សាលាជំនុំជម្រះក្តីព្រហ្មណ្ឌអន្តរជាតិសម្រាប់ប្រទេសយូហ្គោស្លាវីនិងរ៉ាន់ដា មកទល់
នឹងពេលនេះបានចំណាយថវិកាអស់ជាង២ពាន់លានដុល្លារ ។ នៅពេលខ្លះសាលាជំនុំជម្រះក្តី បានជំរុញ
ឲ្យប្រទេសម្ចាស់ជំនួយផ្តល់ថវិកាបន្ថែម ដោយទទួលបានថា យុត្តិធម៌មិនអាចកើតមានបានទេប្រសិនបើមិន
មានការជួយទប់ទល់បន្ថែមផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ។ នៅពេលខ្លះការអះអាងបែបនេះគឺសមរម្យ ប៉ុន្តែយើង
ចាំបាច់ត្រូវផ្តល់ចំណាប់អារម្មណ៍ឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ទៅលើបញ្ហានេះ ។ ការិយាល័យធិបតេយ្យអាចកើត
មានគ្រប់ពេលវេលា ហើយការិយាល័យធិបតេយ្យមិនលើកលែងទេសម្រាប់សាលាជំនុំជម្រះក្តីទាំង
នេះ ។ អង្គការសហប្រជាជាតិនិងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាប្រហែលជាមើលឃើញថា ជោគជ័យខ្លះៗរហូត
មកដល់ពេលនេះរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ ជាមធ្យោបាយដើម្បីស្វែងរកថវិកាបន្ថែម ប៉ុន្តែថវិកា
បន្ថែមនេះត្រូវតែផ្តល់ឲ្យនៅក្នុងករណីដែលអង្គការសហប្រជាជាតិ និងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាប្រកាន់
យកមធ្យោបាយដែលមានប្រសិទ្ធភាព ដូចជាប្រើប្រាស់ធនធានក្នុងស្រុក និងប្រើឲ្យអស់លទ្ធភាពនូវ
តួនាទីរបស់ខ្លួនតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន ។

៤) ការចូលរួមដោយសង្គមស៊ីវិល : លក្ខខណ្ឌមួយទៀត សម្រាប់ការផ្តល់ជំនួយដោយផ្ទាល់
របស់សហរដ្ឋអាមេរិកដែលទាក់ទងទៅនឹងលក្ខខណ្ឌខាងលើនោះត្រូវតែរួមបញ្ចូលនូវការចូលរួម ដោយ
សង្គមស៊ីវិលនៅក្នុងការត្រួតពិនិត្យមើលយុទ្ធសាស្ត្រប្រតិបត្តិការ និងថវិការបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសា-
មញ្ញ ។ សំឡេងពីខាងក្រៅអាចជួយដល់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងការលែងកំណត់ មានប្រសិទ្ធភាព
ជាងជួយដោះស្រាយទប់ទល់សក្តានុពលយោធានិងផ្តល់នូវតួនាទីយុទ្ធសាស្ត្រមើលដ៏មានប្រយោជន៍ ។ ការផ្តល់កន្លែង
ជាផ្លូវការមួយនៅក្នុងវេទិកាត្រួតពិនិត្យមើលបែបនេះនឹងធ្វើឲ្យយើងអាចត្រួតពិនិត្យមើល និងឆ្លើយតប
ទៅនឹងដំណើរការនេះបានដោយប្រសិទ្ធភាពជាង ។

កំណែទម្រង់ខាងលើនេះនឹងមិនអាចលុបបំបាត់នូវរាល់ភាពប្រថុយប្រថោនរបស់សាលាជំនុំជម្រះក្តី
នេះទេ ប៉ុន្តែអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញចាំបាច់ត្រូវធ្វើកំណែទម្រង់ទាំងនេះ ប្រសិនបើចង់បំពេញតួនាទីរបស់
ខ្លួនឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព ។ ជំនួយរបស់សហរដ្ឋអាមេរិកប្រហែលជាមិនសូវសំខាន់ខាងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ
សម្រាប់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញទេ ប៉ុន្តែអង្គការសហប្រជាជាតិនិងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានឹងមើលឃើញ
ការចូលរួមរបស់សហរដ្ឋអាមេរិកក៏មានសារសំខាន់ខាងផ្នែកនយោបាយនិងជានិមិត្តរូប ។ រដ្ឋាភិបាល
សហរដ្ឋអាមេរិកត្រូវតែប្រើប្រាស់ឱកាសនេះ ដើម្បីជំរុញឲ្យមានការកែទម្រង់តាមរយៈធ្វើការយ៉ាងជិត
ស្និទ្ធជាមួយប្រទេសជប៉ុន ដើម្បីប្រមូលយកការគាំទ្រឆ្ពោះទៅរកការសម្រេចគោលដៅកំណែទម្រង់
នេះ ។

បន្ថែមទៅលើការជួយឲ្យអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញមានដំណើរការបានតទៅទៀត ជំនួយរបស់សហ
រដ្ឋអាមេរិកដែលមានដាក់លក្ខខណ្ឌត្រឹមត្រូវនឹងជួយធានាថារដ្ឋាភិបាលសហរដ្ឋអាមេរិក នឹងទទួលបាននូវ
ការសរសើរសមរម្យចំពោះកិច្ចការនាំយកមេដឹកនាំខ្មែរក្រហមទៅជំនុំជម្រះទោស ។ អ្នកចូលរួមដទៃ
ទៀតនៅក្នុងដំណើរការនេះមានឆន្ទៈចង់ដឹកនាំអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញនេះនិងចង់បានគុណសម្បត្តិចំពោះកិច្ច
ការនេះដែរ ប៉ុន្តែការជំនុំជម្រះក្តីនេះនឹងមានប្រសិទ្ធភាពបំផុតជាមួយនឹងការបន្ត ការដឹកនាំគាំទ្រដោយ
សហរដ្ឋអាមេរិក ។ ប្រសិនបើរដ្ឋាភិបាលសហរដ្ឋអាមេរិក ផ្តល់ជំនួយដល់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញដោយ
មានដាក់លក្ខខណ្ឌត្រឹមត្រូវ ខ្ញុំជឿជាក់ថា ថវិកានេះនឹងចំណាយយ៉ាងត្រឹមត្រូវ ហើយជាប្រយោជន៍
ដល់ជនរងគ្រោះទៀតផង ។